

УДК 352:35:37

**СИСТЕМА ПРАВОВОГО, ОСВІТНЬОГО, НАУКОВОГО
ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАД
SYSTEM OF LEGAL, EDUCATIONAL, SCIENTIFIC,
AND INFORMATION SUPPORT FOR COMMUNITY DEVELOPMENT**

Богашко Ірина Олександрівна,
здобувачка вищої освіти кафедри англійської філології,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова,
Київ, Україна

23fif.i.bohashko@std.edu.ua, <https://orcid.org/0009-0004-9325-4970>

Bohashko Iryna Oleksandrivna,
Higher Education Applicant of the Department of English Philology,
Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University,
Kyiv, Ukraine

23fif.i.bohashko@std.edu.ua, <https://orcid.org/0009-0004-9325-4970>

Розвиток громад потребує комплексного підходу, що включає правове регулювання, освітні програми, наукове підґрунтя та ефективну інформаційну політику. Ці складові визначають інституційну сталість громад, їхню конкурентоспроможність і спроможність формувати стратегії розвитку.

Правове регулювання місцевого самоврядування в Україні ґрунтується на Конституції України, Законі «Про місцеве самоврядування в Україні» та спеціальних законах, спрямованих на проведення реформи децентралізації. Зокрема, Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» створив правове підґрунтя для формування спроможних громад [2-4]. Водночас залишається низка нормативних прогалин, пов'язаних із регулюванням міжмуніципальної співпраці, просторового планування, адміністрування місцевих податків та цифрової взаємодії. Правове забезпечення виступає фундаментом управлінських процесів у громадах, однак потребує системного оновлення й адаптації до сучасних управлінських практик.

Освітня складова розвитку громад охоплює професійну підготовку посадових осіб, розвиток людського капіталу та забезпечення якісної освіти для населення. Постійне підвищення кваліфікації службовців є однією з

основних передумов ефективного місцевого управління. Освітня інфраструктура громади включає заклади загальної середньої освіти, професійно-технічні установи, центри освіти дорослих. Такі інституції формують конкурентні компетентності місцевого населення, що впливає на економічний розвиток, рівень зайнятості й інноваційність громади.

Важливою є також роль громадянської освіти, яка створює передумови для активної участі жителів у місцевому врядуванні та підвищує прозорість управлінських процесів. Наукове забезпечення включає використання даних досліджень, експертиз та аналітичних моделей для формування стратегічних рішень. Дослідження з регіонального розвитку та публічного управління свідчать, що науково обґрунтоване планування суттєво підвищує результативність місцевої політики [1]. Водночас науково-експертне забезпечення часто обмежене недостатнім фінансуванням або низьким рівнем інтеграції науки в управлінську практику на місцях.

Інформаційне забезпечення охоплює системи відкритих даних, цифрові сервіси, комунікаційні платформи та інструменти електронної демократії. Цифровізація місцевого самоврядування активно впроваджується через застосунки та платформи «Дія», GIS-карти комунального майна, електронні бюджети, онлайн-звернення громадян. Відкритість інформації сприяє формуванню довіри до органів місцевої влади та підвищує участь населення у прийнятті рішень. У цьому контексті особливо важливо забезпечити доступ громади до достовірних даних і розвиток цифрової грамотності населення.

Таблиця 1 - Ключові характеристики забезпечення розвитку територіальних громад

Компонент	Зміст забезпечення	Вплив на розвиток громади	Основні виклики
Правове	Конституційна та законодавча база, регламенти	Забезпечує легітимність і стабільність управління	Нормативні прогалини, складність імплементації
Освітнє	Підвищення кваліфікації, освіта дорослих, людський капітал	Професіоналізація управління, активізація населення	Нерівний доступ до освітніх ресурсів
Наукове	Аналітика, дослідження, експертиза	Обґрунтованість планування, інновації	Недостатня інтеграція науки в політику громади
Інформаційне	Цифрові сервіси, відкриті дані, е-комунікації	Прозорість, ефективність рішень	Цифрова нерівність, технічні обмеження

Правове, освітнє, наукове та інформаційне забезпечення становлять комплексну систему, що визначає спроможність територіальних громад ефективно виконувати свої функції та забезпечувати сталий розвиток. Удосконалення законодавства, модернізація освітніх програм, посилення взаємодії з науковими установами та розвиток цифрових сервісів є ключовими напрямками зміцнення місцевого самоврядування.

Список використаних джерел

1. Богашко О. Л. Перспективи інноваційного розвитку освіти та науки на основі використання концепції «трикутника знань». *Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку економіки* : збірник тез Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Ч. 2. Дубляни, 2020. С. 76–78. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/12900>
2. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
4. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>